

MARIUSZ RADULSKI

Zarząd Miejskich Inwestycji Drogowych w Warszawie
mariuszradulski@onet.eu

Proces inwestycyjny w Warszawie na przykładzie wybranych inwestycji drogowych

W artykule zaprezentowano proces inwestycyjny w m.st. Warszawa na przykładzie wybranych inwestycji drogowych realizowanych przez jednostkę organizacyjną miasta – Zarząd Miejskich Inwestycji Drogowych w Warszawie. Proces inwestycyjny opisano na przykładzie dwóch inwestycji drogowych w Warszawie, zrealizowanej budowy ulicy Głębockiej oraz będącej w trakcie robót budowlanych ul. Wybrzeże Helmskie wraz z budową zabezpieczenia przeciwpowodziowego. Wymienione zostały wszystkie decyzje administracyjne, które uzyskał inwestor w trakcie realizacji całego procesu inwestycyjnego. Na przykładzie ul. Głębockiej opisano problemy, jakie inwestor napotkał w trakcie budowy z realizacją zapisów decyzji administracyjnych pozyskanych w fazie przygotowania inwestycji.

Miasto Stołeczne Warszawa jest gminą mającą statut miasta na prawach powiatu, co zgodnie z ustawą o drogach stanowi, że Prezydent jest zarządcą dróg publicznych wszystkich kategorii. Zgodnie z podjętymi uchwałami Rady m. st. Warszawy, niektóre kompetencje takie jak zarządzanie drogami gminnymi zostały przekazane zarządom poszczególnych dzielnic. Dla pozostałych dróg publicznych ustanowiono zarząd drogi – Zarząd Dróg Miejskich.

W 2008 r. uchwałą Rady m. st. Warszawy powołano nową jednostkę budżetową pod nazwą Zarząd Miejskich Inwestycji Drogowych. Do kompetencji tej jednostki należy przygotowanie i realizacja procesu inwestycji dla wszystkich kategorii dróg publicznych zleconych przez Prezydenta m. st. Warszawy. W praktyce są to przeważnie duże inwestycje na drogach wyższej kategorii niż gminne.

Inwestycje obecnie realizowane przez Zarząd Miejskich Inwestycji Drogowych

- rozbudowa ul. Wybrzeże Helmskie wraz z budową zabezpieczenia przeciwpowodziowego,

- rozbudowa ul. Wał Miedzeszyński od ul. Trakt Lubelski do węzła z trasą ekspresową S2,
- przebudowa ul. Głębockiej,
- przebudowa skrzyżowania ul. Grójeckiej z ul. Harfową i Rakowiecką,
- poprawa jakości dróg nieutwardzonych w latach 2017–2020,
- budowa wind przy wiadukcie mostu Poniatowskiego.

Inwestycje w przygotowaniu

- budowa ul. Grzybowskiej,
- budowa ul. Ciszewskiego na odcinku od ul. Kiedacza do al. Rzeczypospolitej,

Fot. 1. Widok przebudowywanej ulicy Wał Miedzeszyński (źródło ZMID)

Fot. 2. Widok ulicy Grójeckiej przed rozpoczęciem robót (źródło ZMID)

Fot. 3. Jezdnia ulicy utwardzona metodą betonu wałowanego (źródło ZMID)

- przebudowa pl. Narutowicza,
- plac Defilad – budowa dróg gminnych na odcinku ul. Marszałkowska – ul. Emilii Plater,
- budowa wiaduktu drogowego w ciągu ul. Chełmżyńskiego nad linią kolejową,
- budowa tunelu drogowego w ciągu ul. Marsa, drogi wojewódzkiej nr 637 i al. Generała A. Chruściela „Montera”,
- budowa tunelu drogowego w ciągu ul. 1 Praskiego Pułku w połączeniu z drogą wojewódzką i ul. Okuniewską,
- budowa ekranów akustycznych w ciągu al. Stanów Zjednoczonych wraz z modernizacją wiaduktu nad ul. Paryską,
- rozbudowa ciągu ulic Kołacińska – Szynowa,

Fot. 4. Roboty przygotowawcze do montażu wind przy wiadukcie mostu Poniatowskiego (źródło ZMID)

- rozbudowa ul. Modlińskiej na odcinku od ul. Przasnej do ul. Kasztanowej,
- rozbudowa ul. Kąty Grodziskie na odcinku ul. Zdziarska do ul. Berensona,
- rozbudowa ul. Białotęckiej na odcinku od ul. Kopijników do ul. Ketlinga,
- rozbudowa ul. Bartyckiej na odcinku od ul. Czerniakowskiej do ul. Gościńiec,
- budowa ciągu ulic: Codzienna, Łokietka, Pratulńska,
- budowa ul. Nowotrockiej na odcinku od ul. św. Wincentego do ul. Radzywińskiej,
- rozbudowa ul. Janowickiej na odcinku od ul. Swojskiej do granicy miasta,
- rozbudowa ul. Karczunkowskiej na odcinku od ul. Puławskiej do granicy miasta,
- budowa drogi klasy L na odcinku od ul. Gen. T. Bora-Komorowskiego do al. Stanów Zjednoczonych,
- III etap rozbudowy ciągu ulic Marsa, Żołnierska,
- przebudowa ul. Środkowej na odcinku od ul. Kowieńskiej do ul. Stalowej.

Przebudowa ul. Głębockiej i ul. Wybrzeże Helskie

W ramach przebudowy ul. Głębockiej przebudowano jednojezdniową drogę klasy Z, wybudowano chodniki, drogę dla rowerów. Na skrzyżowaniach z ulicami: Podwójną, Kartograficzną, Internetową, Podłużną oraz na skrzyżowaniu ul. Berensona z ul. Kąty Grodziskie powstały rondo. W ramach inwestycji wybudowano i infrastrukturę techniczną taką jak: kanalizacja deszczowa i sanitarna, oświetlenie uliczne, wodociąg, gazociąg, sieć energetyczną i teletechniczną oraz urządzenia wodne.

W ramach rozbudowy ciągu ulic Wybrzeże Helskie i Wybrzeże Gdyńskie nastąpi przebudowa jezdni, budowa chodników i dróg rowerowych oraz budowa nowej infrastruktury technicznej takiej jak: oświetlenie uliczne, sygnalizacja świetlna, kanalizacja deszczowa wraz z budową ostrogi na Wiśle. Jednym z najważniejszych elementów infrastruktury jest budowa zabezpieczenia przeciwpowodziowego pole-

- budowa mostu Krasińskiego wraz z dojazdami,
- budowa obwodnicy śródmiejskiej od ronda Wiatraczna do ronda Żaba,
- Trasa Łazienkowska – rozbudowa wiaduktów nad Agrykolą,

Fot. 5. Widok przebudowywanej ul. Głębockiej (źródło ZMID)

Fot. 6. Widok przebudowanego skrzyżowania ul. Berensona z ul. Kąty Grodziskie (źródło ZMID)

Fot. 7. Widok skrzyżowania ul. Głębockiej z ul. Berensona i ul. Lewandów (źródło ZMID)

gającej na wykonaniu przesłony przeciwfiltracyjnej oraz budowy muru przeciwpowodziowego. Projekt uwzględnia także rozmieszczenie w miejscach zjazdów i zejść do Wisły mobilnych zapór przeciwpowodziowych, umożliwiających zabezpieczenie terenu zalewowego w przypadku wysokiego stanu wód na rzece.

Decyzje administracyjne

Ulica Głębocka

Podczas realizacji inwestycji uzyskano następujące decyzje administracyjne:

- decyzję nr 1360/OŚ/2016 z dnia 22 listopada 2016 r. zatwierdzającą projekt robót geologicznych wydaną przez Prezydenta m. st. Warszawy;
- decyzję nr 1600/OŚ/2016 z dnia 30 grudnia 2016 r. o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną przez Prezydenta m. st. Warszawy;
- decyzję nr 228/2017 z dnia 13 kwietnia 2017 r. udzielającą pozwolenia wodnoprawnego wydaną przez Starostę Legionowskiego;
- decyzję nr 536/OŚ/2017 z dnia 22 maja 2017 r. zatwierdzającą dokumentację geologiczno-inżynierską i ustalającą geologiczno-inżynierskie warunki posadowienia projektowanej przebudowy ul. Głębockiej i ul. Berensona wydaną przez Prezydenta m. st. Warszawy;
- decyzję nr 283/BIA/IN/2017 z dnia 4 października 2017 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wydaną przez Prezydenta m. st. Warszawy.

Decyzje uzyskane w trakcie realizacji robót budowlanych:

- decyzja z dnia 20 kwietnia 2018 r. zmieniająca decyzję nr 228/2017 pozwolenie wodnoprawne wydane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Dyrektora Zarządu Zlewni w Warszawie;
- decyzja nr W73/2018 z dnia 15 stycznia 2018 r. zezwalająca na przeprowadzenie badań archeologicznych wydana przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- decyzja nr W250/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r. określająca zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych w rejonie kościoła pod wezwaniem Św. Michała Archanioła wydana przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- decyzja nr W/554/2018 z dnia 27 lutego 2018 r. zezwalająca na przeprowadzenie wyprzedzających badań archeologicznych w rejonie kościoła pod wezwaniem Św. Michała Archanioła wydana przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- decyzja nr W/316/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. ze-

Fot. 8. Budowa zabezpieczenia przeciwpowodziowego w ul. Wybrzeże Helskie (źródło ZMID)

Fot. 9. Budowa muru przeciwpowodziowego – widok z drona (źródło ZMID)

Fot. 10. Widok muru przeciwpowodziowego wraz z budowaną infrastrukturą drogi (źródło ZMID)

zwalająca na przeprowadzenie archeologicznych badań wykopaliskowych w rejonie kościoła pod wezwaniem Św. Michała Archanioła wydana przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

zwalająca na przeprowadzenie archeologicznych badań wykopaliskowych w rejonie kościoła pod wezwaniem Św. Michała Archanioła wydana przez Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

- decyzja nr IIIOT/24/U/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r. udzielająca pozwolenia na użytkowanie wydana przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego;
- decyzja nr 202/2020/PE-ZD-II z dnia 24 lutego 2020 r. zezwalająca na usunięcie drzew w pasie drogowym ul. Głębockiej wydana przez Marszałka Województwa Mazowieckiego.

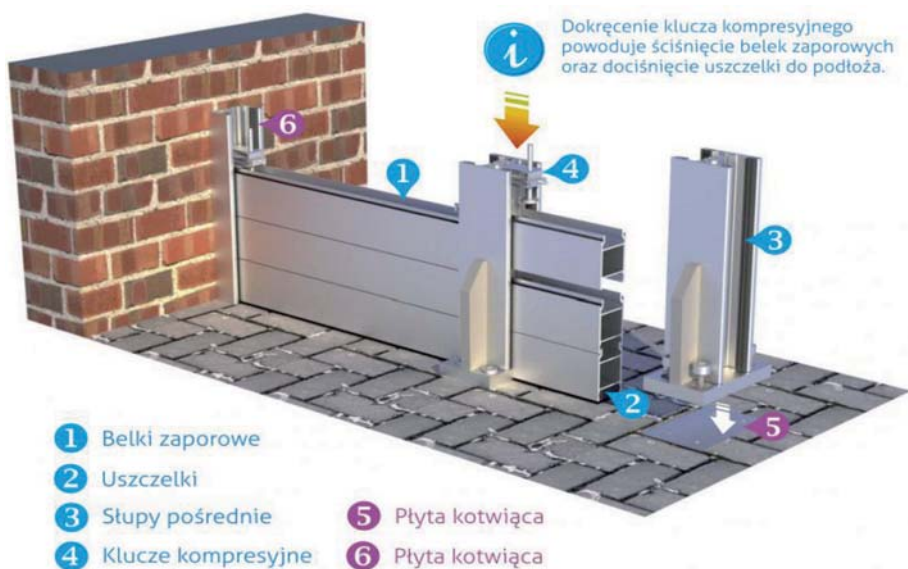
Ulica Wybrzeże Helskie

- decyzja nr 68/D/TC-U/16 z dnia 5 lutego 2016 r. zwalniająca od zakazu lokalizacji i wykonywania robót i czynności na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią wydana przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie;
- decyzja nr 636/OŚ/2016 z czerwca 2016 r. o środowiskowych uwarunkowaniach wydana przez Prezydenta m. st. Warszawy;
- decyzja nr KO C 4081/OŚ/16 z dnia 29 lipca 2016 r. utrzymująca w mocy zaskarżoną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydana przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze;
- decyzja nr 17/17.PZ.W z dnia 30 stycznia 2017 r. udzielająca pozwolenia wodnoprawnego wydana przez Marszałka Województwa Mazowieckiego;
- decyzja nr 8/II/2018 z dnia 26 marca 2018 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wydana przez Wojewodę Mazowieckiego;
- decyzja z dnia 8 kwietnia 2019 r. zmieniająca i utrzymująca decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wydana przez Ministra Inwestycji i Rozwoju.

Problemy związane z realizacją zapisów decyzji administracyjnych

Ulica Głębocka

Pierwszym problemem po rozpoczęciu robót budowlanych w ul. Głębockiej było uzyskanie przez wykonawcę ro-

Rys. 1. Schemat mobilnego systemu przeciwpowodziowego (źródło S. i A. Pietrucha Sp. z o.o.)

Fot. 11. Drzewo przeznaczone do wycinki, które ograniczało widoczność przejścia dla pieszych (źródło Strabag Sp. z o.o.)

Fot. 12. Widok dodatkowych wygrozdzeń rowów odwodnieniowych (źródło Strabag Sp. z o.o.)

Powstałe Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie dopiero zatrudniały nowych pracowników i wyposażały w sprzęt komputerowy. Wstępne informacje uzyskane od Wód Polskich stwierdzały ok. półroczny okres oczekiwania na wydanie decyzji. Po konsultacjach złożono wnioski o zmianę w ww. zakresie pierwotnego pozwolenia wodnoprawnego. Po 15 dniach od dnia złożenia wniosku została wydana decyzja zmieniająca pozwolenie wodnoprawne wydane przez Starostę Legionowskiego, pozwalając na zrzut wody z wykopów.

Kolejnym problemem skutkującym opóźnieniem w realizacji robót budowlanych był brak możliwości przebudowy sieci elektroenergetycznej, będącej własnością Innogy Stoen Operator sp. z o.o. Pomimo zapisów w decyzji ZRID o obowiązku i zezwoleniu na przebudowę ww. sieci, spółka Innogy warunkowała wydanie sieci w celu jej przebudowy podpisaniem umowy kolizyjnej. Spółka Innogy jest monopolistą w Warszawie w zakresie dystrybucji energii elektrycznej i w umowie narzucała zapisy abuzywne, których nie mógł zaakceptować inwestor publiczny – ZMID. Długotrwałe negocjacje, w które włączył się Zarząd miasta spowodowały wykreślenie tych zapisów z umowy i jej podpisanie. Skutkiem było roczne opóźnienie w realizacji robót i rozszczenie wykonawcy robót z tego tytułu.

Następnym problemem w trakcie realizacji robót była realizacja zapisów decyzji ZRID dotyczącej wycinki drzew, w której wprost wpisano liczbę drzew do wycinki. W trakcie realizacji robót stwierdzono uschnięcie trzech drzew oraz zły stan biologiczny jednego drzewa (fot. 11). Aby uniknąć zmiany decyzji ZRID oraz decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, podjęto decyzję o wystąpieniu z wnioskiem o wycinkę drzew w trybie ustawy o ochronie przyrody. W dniu 24 lutego 2020 r. Marszałek Województwa Mazowieckiego wydał decyzję zezwalającą na wycinkę drzew z obowiązkiem nasadzeń zastępczych.

Ostatnim problemem wymagającym wykonania dodatkowych robót była wydana decyzja pozwolenia na użytkowanie. Organ nadzoru budowlanego podczas obowiązkowej kontroli budowy stwierdził, że rowy odwadniające w ul. Berensona, pomimo wykonania zgodnie z projektem, powinny być wygrozdzone.

W wydanej decyzji organ nadzoru budowlanego zobowiązał inwestora do wykonania tych wygrodzeń z określonym terminem realizacji. Inwestor wykonał to zobowiązanie w terminie (fot. 12).

Podsumowanie i wnioski

Inwestycje drogowe w Polsce reguluje szereg ustaw, jest to skomplikowany proces, w którym przygotowanie inwestycji bywa wielokrotnie dłuższe niż realizacja robót. Proces ten w bardzo dużym stopniu skróciła ustawa z 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, a zwłaszcza w pozyskaniu nieruchomości. Przykładem może tu być poszerzenie ul. Powstańców Śląskich w rejonie ul. Szczotkarskiej, które przez kilkadziesiąt lat było skutecznie blokowane przez prywatnych właścicieli.

Pomimo uzyskania ostatecznego pozwolenia na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie gwarantuje to bezproblemowej realizacji robót budowlanych. Na omawianym przykładzie budowy ul. Głębockiej

należało podjąć szereg działań, aby inwestycję doprowadzić do końca.

Wnioski:

- ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych przyspieszyła proces inwestycyjny w zakresie pozyskania nieruchomości;
- w ww. ustawie nie ma praktycznych mechanizmów wpływu na gestorów sieci, takich jak Innogy Stoen Operator Sp. z o.o., do wydania urządzeń w celu ich przebudowy;
- pomimo że w art. 21 ust. 2 ww. ustawy do usuwania drzew i krzewów nie stosuje się przepisów o ochronie przyrody, w praktyce wycinka dodatkowych drzew może spowodować potrzebę zmiany decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej i decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych. Prostsza i szybszą metodą jest wystąpienie o wycinkę drzew w trybie ustawy o ochronie przyrody;
- powołanie do życia Zarządu Miejskich Inwestycji Drogowych spowodowało, że inwestycjami drogowymi zajmuje się specjalna jednostka z wykwalifikowaną kadrą przygotowaną do prowadzenia dużych projektów infrastrukturalnych.

Z serwisu GDDKiA

Będzie obwodnica Pułtуска

Szukamy wykonawcy budowy obwodnicy Pułtуска w ciągu DK61 wraz z korektą przebiegu DK57. Dziś do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszono zamówienie na zaprojektowanie i budowę obwodnicy Pułtуска w ciągu drogi krajowej nr 61 z korektą przebiegu drogi krajowej nr 57.

– *Mieszkańcy Pułtуска od lat zabiegają o budowę obwodnicy swojego miasta. Dzięki rządowemu Programowi budowy 100 obwodnic ich dążenia stają się rzeczywistością. Dzięki nowej obwodnicy w Pułtusku zwiększy się poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego, a zmniejszy zanieczyszczenie powietrza – powiedział wiceminister infrastruktury Rafał Weber.*

– *Pułtusk nareszcie odetchnie od natłoku samochodów, który codziennie przejeżdża przez środek miasta. Dziś wysłaliśmy do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenie o przetargu na wybór wykonawcy, który zaprojektuje, a potem wybuduje 20 kilometrów nowej trasy. Będzie to droga główna ruchu przyspieszonego z dwoma jezdniami po dwa pasy ruchu. Wyposażona zostanie w urządzenia ochrony środowiska i bezpieczeństwa ruchu drogowego – wskazał Tomasz Żuchowski, p.o. Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.*

Zadaniem wyłonionego w przetargu wykonawcy będzie przygotowanie projektu budowlanego, uzyskanie niezbędnych decyzji, a następnie budowa blisko 20 km trasy. Złoży się na nią ok. 16,8 km nowego fragmentu drogi krajowej nr 61 omijającego Pułtusk po zachodniej stronie oraz blisko 3 km drogi krajowej nr 57 poprowadzonej nowym śladem i omijającej Kleszewo oraz Przemiarowo.

Obwodnica o przekroju dwujezdniowym na całej długości będzie miała parametry drogi głównej ruchu przyspieszonego

(GP). Wybudowane będą również węzły drogowe Kacice, Pułtusk Południe, Pułtusk Północ oraz Lipa – na rozwidleniu DK61 i DK57. Ponadto powstaną drogi równoległe do obsługi przyległego terenu, obiekty inżynierskie, chodniki, urządzenia ochronne środowiska i bezpieczeństwa ruchu drogowego. Obwodnica wyprowadzi przede wszystkim uciążliwy tranzyt z miasta. Średni dobowy ruch na przejściu przez Pułtusk wynosi ok. 18 tys. pojazdów na dobę.

Postępowanie prowadzone jest w trybie przetargu nieograniczonego.

Termin składania ofert został wyznaczony na: 11 stycznia 2021 r.

Planowane podpisanie umowy z wykonawcą: czerwiec 2021 r.

Obwodnica Pułtуска to jedna z dziewięciu obwodnic w województwie mazowieckim ujęta w rządowym Programie budowy 100 obwodnic na lata 2020–2030. W przygotowaniu jest jeszcze osiem obwodnic: Ciechanowa, Łącka, Ostrołęki, Lipska, Siedlec, Skaryszewa, Sokołowa Podlaskiego i Zwolenia.

Kończy się postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy, który zaprojektuje i wybuduje drogę, na obwodnicę Lipska. W sprawie pozostałych sześciu obwodnic trwa proces projektowy związany z przygotowaniem studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego wraz z uzyskaniem decyzji środowiskowej. W zakresie obwodnicy Ciechanowa przygotowywane są dokumenty do ogłoszenia przetargu na wybór firmy, która wykona dokumentację projektową wraz z materiałami do użycia decyzji środowiskowej.

30-11-2020